

ان من الشعر حکمة و ان من البيان حكمة

مازہ کلامی کہ عند لیبیان خوش الحان سخنوری و لیبیان کلامی
معنی گسری تبرغم آن مایہ اندوز بلسند نامی هستند معنی

کتاب اسرار

از ترویج اسرار موع و سائیم طبع لرای و لسان صراست
گلستان خوش کلامی حضرت علامہ عبدالرحمن جامی قدس سرہ السامی

کتاب اسرار موع و سائیم طبع لرای و لسان صراست
گلستان خوش کلامی حضرت علامہ عبدالرحمن جامی قدس سرہ السامی

فہرست کتب

اطلاع - اس طبع میں ہر علم فن کی کتاب کا ذخیرہ مسلسل وارز و فرخت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست مہول ہر ایک شائق کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جسکے ماتریا اور ملاحظہ سے شائقان اصلی حالات کتاب کو معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی انسان ہر اس کتاب کے پیش سے تین سو سو ساد سے ہیں انہیں بعض کتب دواوین و نصاب مذہبہ و بیچ کرتی ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہر اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے فوراً دونوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو سکے۔

<p>مقطعات - وصا حیات و شعرا عربی در جلد میں چھپا ہے۔ شعوبات و قطعات - در با حیات</p>	<p>اس طبع میں بخشی ہو کر محل معانی اشعار عربی در جلد میں چھپا ہے۔</p>	<p>کلیا و دواوین و قصائد</p>
<p>مفردات و نہرلیات - از تاج طبع حضرت صالح الدین صدیقی شیرازی</p>	<p>کلیا مریزا بیدل - حسین مفردات و نہرلیات - از تاج</p>	<p>کلیا خزین - یہ مجموعہ نوا در روزگار ہے حسین چند سالگی ہیں۔</p>
<p>قول فیصل - بہت عمدہ رسالہ ہے کلیات نظر غالب -</p>	<p>دیوان بیدل - غزلین سب ردیفوں کا۔</p>	<p>۱۔ سوانح عمری حضرت مصنف ۲۔ توارخ مشاعرین - ۳۔ نصاب</p>
<p>انتخاب کلیات عناصر خسرو - اس میں چار دیوان ہیں۔</p>	<p>۲۔ رقصات ۳۔ رقصات بیدل</p>	<p>نعتیہ ایرانہا علیہم السلام ۴۴ دیوان مصنف ۵۔ شعوبات مفرد</p>
<p>دیوان تھخہ الصغر - صغریٰ کا کلام ہے۔</p>	<p>۴۔ نکات بیدل تمجید فکر فخر الشہرزاہد القادر بیدل -</p>	<p>۶۔ فنوبات خرابات ۷۔ تذکرۃ العاشقین</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۲۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>مصنف شاعر مدیم النظر و حیدر العسر کلیا سعیدی شیرازی</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۳۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>شیخ محمد علی خزین - کلیا شحاقانی - حسین</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۴۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>قصائد عربی فارسی و غزلیات و دیوان غزلیات و غزلیات</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۵۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>۸۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۶۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>۹۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>
<p>دیوان و سلا حیات - شعوبات شباب کا کلام عمدہ</p>	<p>۷۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>	<p>۱۰۔ دیوان و سلا حیات - حسین - سائل ذیل ہیں۔</p>

ان من الشعر الحكيم وان من البيان

مازه کلامی که عند لیان خوش الحان سخوری و پیلان لاج
سے گسری تبر نم آن مایہ اندوز پند نامی ہستند

کلامی

از ترستی اقسام موج نسام طبع کرامی داستان ہر سے
گلستان خوش کلامی حضرت ملا عبد الرحمن جامی قدس ہ السامی

کلامی مطبوع می شود و اب کلامی مطبوع
درین مطبع می شود

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موزون ترین کلامی که غزل سریان سخن آنست و تاقیه سخنین
عشق و مودت با دای آن زبان بکشاید حمد و ثنای دانانست که نظم
سلسله آفرینش از مطلع و مقطع آراسته صنایع قدرت و بدایع حکمت اوست علیه کلام
کمال و جلالت عظمت جلال و شیرین ترین مقالیکه طوطیان شکرستان شعور و حسانت
و بلبلان بهارستان فصل و بلاغت به بیان آن ترنم نمایند تحیت و درود را به تمام
که انتظام سلاک جمعیت ارباب دانش و پیش از مبداء نامنتهی با زیرتیه بشر ابط طریق
در و ابط طریقیت اوست صلوات الله و سلامه علیه و علی آله و بعد دردمیشود که
خالصین بن فضیلتی و تا فضلترین خاصیتی که افراد نوع انسانی از اجناس
جنس خود بآن ممتازند خاصیت لطف است و نصیبت کلام و آن با کثرت
انواع گوناگون اقسام در دو قسم منشور و منظوم محصور و منقبت آن من الشعر الحکیمه

ان من البیان لسخایر قسم دوم مقصود و آنچه ازین قسم مستحبهای سلیم و مستغربهای مستقیم است، سلوک است چه اکثر وقوع آن در بیان منازل عشق و محبت ذکر مقامات توحید و معرفت میباشد و چون این بنده قلیل البصائر و کمینده عدیم الاستطاعت را ازین مقوله نظم چیده است داده بود و تسوید در چند اتفاق افتاده جمهورانام از خواص عموم از اربع رضا اشباع پذیرد و بحسن اصناف لقی می فرمودند مناسب ملک و جیب آن بود در خلوت قبولش بطراز عرض بجناب یار مقرر شود و خطبه کمالش نهعت نام حجتة فرجام حضرت سلطنت

شعاری مشرف و منور گردد و نظم

<p>گرچه باشد چو ز تمام عیار تا نباشد بر دوز سکه نشان نیست الا قبول حضرت شاه حامی حق و ماحی باطل مخزن عدل و مجمع الطمان آسمان پیش قصر قدرش است چاه شانش ز جاه شاه نشان تخان تخانان کشیده تارهایش کیسه پر داز بحبش کان گداز زهره بردلان شگفت شود</p>	<p>ز آنکه نقد سخن درین بازار نرود همچو نقد بای روان سکه آن اگر نه آگاه شاه رو شریفه صافی دل منبع فضل و معدن انصاف شاه سلطان ابو سعید کرمست پشت پریش شاه و شاه نشان داوه شاهان تاجور بپوشش دست جو دشمنی ز نشان گداز تبع قهرش چو در مصاف شود</p>
--	--

<p> مخ تیرش چو آسمان گیرد نخل محش چو بار بر آرد هر طرف کرده روسکندروا اهل غیش مبتلاک امید نیض عاشق ز عالم جبروت کرده نص حق عدل رفت من چلویم کزین جلال هر چه اندیشه را برودست است نموان گفت رخ ازین شیش حق بود همچو شخص و او سایه هر چه در ذات شخص موجود است رو نظر کن در آن دخت بلند هر چه بینی از ساخت و برگ برش بچنین هر چه ایزد متعال پر کون ظل او بود پیدا گرنه ز اطناب ترسم و تطویل لیکن آنجا که فکر صافیت </p>	<p> در دل دشمن اشیا نگیرد بار خصم از میان بردارد بوده فتح از یمن ظفر زیار داد در موطن شمال نوید بوده تسخیر ملک ملکوت همچو داود در خلافت او باشد اندیشه گنگ و ناطقه لال پیش قدر بلند او پست است که خدا خواند سایه خویشش سایه از شخص می برد آ بے تفاوت ز شخص شهود است گر چه بر خاک پست سایه فلکند همه در سایه ظاهر است اثرش دارد از بسنی جلال و جلال از دل دوست خیر و والا کنم آن رایگان بجان تفصیل این اشارت که میرود کما </p>
--	---

<p>تاب شراقی آفتاب قدم گشت نازل شکل سایه نخل کنند از سایه استقامت نور آفتاب سپهر حشمت و جاه خاق در مانده در معاد و معاش که جهان را جهان پنا و بود تا قیامت صلاح پذیرد سایه و آفتاب را هستی آفتاب سپهر شاهی را بر سپهر خلود روشن است</p>	<p>چون پناورد گنمای عدم شهر ز شراق نور خود نازل تا که خفاش از بصارت دور کیست سایه شبه ستاره سیاه کیست خفاش فاش گویم فاش گر نه ظل ظلیل شاه بود دین و دنیا همه غلغله تا بود در بندگی و پستی یارب این سایه آنگه را بر سر پر بقا مسکن و ابر</p>
<p>ما مول ز شمول کرم الهی و مستول ز عموم نعم نامت شاهی که جلوه جمال بن محمد را بر مجلس همایون حضرت بادشاهی و روزگار روز افزون جناب خلافت پناهی فرزند و همون گرداند و بر دیوان عمل و صحیفه حنا و خلیل پاشی شکسته زاویه جنول و گنمای عبد الرحمن بن احمد انجالی که لسان حالش بدین</p>	
<p>کلمه متکلم است و زبان مقالش بدین ترانه مترنم رباب عجم</p>	
<p>تابست وی زره برون افتاد در پنجه پنج هم کنون افتاد</p>	<p>تاده بودم بس زبون افتاد در جهل و عی داده چهل سال زد</p>

قتل رحمت و غفران زند و نرم مغفرت و رضوان کشد در باغ عمه

یار بگردم بحکم دیوان ازل

دیوان عمل سپید چو دیوان غزل
دیوان غزل چه سود خالی ز غزل

ایضاً

رهبیت زحق بخلق پس روشن و رست

رهبیت زخلق و سو حق پس کم و کاست
بهر کس ازان رهش رسانند سپید

ایضاً

در صورت آب گل عیان غیر تو نیست

در خلوت جان نزل نهان غیر تو
گفتی که ز غیر من بپرداز دولت

ایضاً

بار ببر بانیم ز حرمان چه شود

را بے دہیم بکوسے عرفان چه شود
بس گبر که از گرم مسلمان گرمی

یک گبر دیگر کنی مسلمان چه شود

ولذکره اعلیٰ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

اعظم اسماء علیہم حکم

محرمان حسرم آتش را
 نوزده حرفت که نبرده نبراً
 بسم سه حرفت که گوید بسم
 بیش که کم نیست دو بین گو
 اثره سیش لبه دندان کرد
 چشمه همیشه زر لال حیات
 شاید معنی چوز لاش نهان
 ماسطه خامه ز تشدید ساخت
 باش که باها هویت یکیت
 هست روی دور و هر یک
 غنچه عایش نکلشده نهان
 بهر قونون و امن همان گفت
 باش که عشرت در عشرت شرح
 از برکات و حرکاتش بود
 رسم سکون از سکناش بود
 بنم بوی گشت همه نقطه اش

تا زده حدیثی است عهد قدیم
 عالم از ویافته فیض عمیم
 حرز تو دور و رطبه امید و بیم
 نقطه صفت در کنت او تیم
 فرق عدد و راز سیاست و نیم
 مسکنه احیای عظام رسم
 طره شبرنگ بر چو رسم
 شانۀ آن طره عنبر رسم
 فهم زوی التیبه فیما رسم
 حقه آن در دل عرش عظیم
 با تو کت در ریاض نفیم
 مے طلبد رحمت و فیض رحیم
 دیده عیان دیده عقل سلیم
 سالک ه بر پنج مستقیم
 هر که شود بزم بخت ازانیم
 هر یک ازان را جم دیو رحیم

جامی اگر ختم نه بر رحمت است

بہر چہ شد فاختہ بر آن جریم

<p>فہم نہ دیکھنے کمالش نہ برد مویے کند مسامت گردون تو حوا اینک نوشتہ از شہد اللہ بر آن تا بر کمال کنہ آگہ فگفتد نگاہ شکل الفت کہ ترون سخت ست از مال ہست از ریاض کدش و شہ گیا روشن کندز مشعل خورشید شمع ما دیان بے معاون سلطان سپاہ بریکد و چوب پارہ شطرنج نام شاہ از فوق سرکشان جهان کشد کلاہ صد عید دولت افگند از یک غنایک وز شوق ادست نقرہ پیران غایت وز خوف بے نیازی و رو ما چو گاہ عنوان بغیر مظلمہ مضمون سحر گناہ رے سپید را ز گنہ میکند سیاہ ہرگز بنودہ حال کے بخشن تباہ</p>	<p>سبحان من تھمہ فی ذاتہ سواۃ از ما قیاس ساخت قدش بن بود چنانکہ برودتیش صحیفہ لاریب محبت عمرے خرد چو چشمہ ہای ہمہ تھا کشاد لیکن کشید عاقبتش در وہودیدہ پیل طربنی کہ ہشت و صدہ پرا شاخ پورا شہاسے تار و رنگن نقرہ کوب چرخ قمار بے منازع و غفار بے ملاں بر غیر او اصناف شاہی بود چنانکہ آزا کہ سرخاز کند از کلاہ فقر و انرا کہ قامت از کشتش او شوگون بر باد ادست عیش جوانان میکند ز امید بردباری و پشت ما چو کوہ جامی کہ نامہ عملش را اینیادہ موی سیاہ برابہوس میکند سپید حالش تب خجالت آہ ندامت</p>
---	---

اور اسی کا تکیہ بر عمل خود کنند خلق	اور اسی کا تکیہ بر عمل خود کنند خلق
با او بفضل کارکن اسے بفضل کریم	کے عدل تو بفضل تو می آوردینا

زینسان کہ فعل اوست نذر د زبان عذر
ز انجا کہ لطف اوست تو خود عذر او بخوہ

ای ذات تو از صفات پایا	کنہ تو برون ز حد ادراک
ہم از تو منیر شمع انجم	ہم از تو بلند رقص افراک
آدم تو مشد مکرم ارہ	پیدا است مقام ذرہ خاک
از بہر تو ہر سفیدہ دم چرخ	در اعہ نیلگون ز ند چرک
پر فروہ ابر رحمت تست	ہم چون گل دلالت خار و خاشاک
در صید کہ دلاور انت	ارواح قدس شکار قراک
وہیت پر از خطرہ عشق	آنجائہمہ رہنمان بیباک
بے بدرقہ عنایت تو	نموان شد ازین ہ خطرناک
یار بکمال آنکہ دار	بر کسوت جان طراز لولاک
کز جام صفا و خم وحدت	در بزم مجردان چالاک

آن بادہ حوالہ کن بہ جامی
کز وصمت ہستیش کند پاک

اسے خاک رہ تو عرش راتاج	ایک پایہ ز قدرتت مسراج
-------------------------	------------------------

<p>برتر ز همه چو دُرّۃ التاج آوردہ بفرق بر درت بلج نور تو شدہ سراج و ہاج چون شبگون خط صنوبر عالج با جود کف تو بحر موج در زیر قدم حریر و دیباج شد خرمن طاعتش بتاراج</p>	<p>تو در شیمی و ترا جاسکے فخر تو بفقیر و تا مداران در تیرہ شب زلال خذلان آیات تو در زمانہ روشن بر روسے زدہ کفِ خجالت مشتاق ترارہ معیلمان جامی کہ ز تمذبا و عصیان</p>
<p>اکون رہ معذرت گرفتہ مسکین بشفاعت تو محتاج</p>	
<p>قرص قمر بجز دست تو گشتہ شوق صبح اذا تنفس لیل اذا عسق شد سرخو در ہمہ آفاق چون شفق زیرا کہ بود گوہر پاکت ز نور حق یا منطلق تو نا طلقہ را کہ رسد نطق وز مبطع نوال تو افلاک نہ طبق وز مصحف کمال تو انجیل یک ورق بر عکس این زمانہ کہ بگیرد ز گل ورق</p>	<p>ای بردہ ز آفتاب بوجہ حسن سبق تا بی ز عکس طلعت و تاری نمی طرہ ات بر ہر کہ نافت پر تو انوار مہر تو جست شد سایہ الحق چنین منور زمینان کہ شد کلام تو و سیا جہ کمال در بزم احتشام تو سیا رہ ہفت جام بر دفتر جمال تو تو ریت یک تم گل ادا نہ از ورق عارضت گرفت</p>

جامی کجا و لغت تو اما بکلا شوق	
بر لوح صدق زور مئی کیفیت ما اتفق	
ماہ معین چسپیت خاک پاسے محمد	جسل متین ربقہ و لاسے محمد
خلقت عالم براسے نوع بشر شد	خلقت نوع بشر براسے محمد
سودہ شد قدسیا نزا حسین اہوت	برتہ نقلین عرش ساسے محمد
عروہ و ثقی بست دین دودل را	ریشہ از گوشہ رود اسے محمد
جان گرامی دریغ نیست ز عشقش	جان من و صد چو من قدا محمد
جان محمد درون خلوت جاہست	ہست مرادیکے بجائے محمد
حدثنائیش بجز خدا کہ شناسد	من کہ و اندیشہ شناسے محمد
لیس کلامی فیہ بنعت کمالہ	
مسئل الہی حلے اسے واکہ	
نور بقا آمد آفتاب محمد	پردہ آن نور خاک آب محمد
بست نقاب ز خاک آب و گرنہ	رتبہ مکان نہشت تاب محمد
چشم خدا بین بجز خدا سے نہ بینا	چون زمین بر رفت نقاب محمد
افسر کوین گشت کاف لعمرک	از شرف دولت خطاب محمد
چون شب سمری کشید شرم از رخ	نقش سبکے کے شود حجاب محمد
دولت فردا ہیج باب نیامد	ہر کہ شد شد امر و زر و باب محمد

هر چه بود درج در صحیفه هست	منتخبی باشد از کتاب محمد
لیس کلامی یعنی نبوت کیال	صلی الهی علی النبی وآله
اگر نبود پرده صفات محمد	خلق بسوزد ز نور ذات محمد
شاه مخوانش که کجاست چون زین	هر که درین عرصه نیست با محمد
ساخته چون زین تا برده مس	پر تو ا کسیر التفات محمد
مستی از شراب ساقی باقی	مستی باقی ز باقیات محمد
سایه نهان شد چون آفتاب حقیقت	تا نقت عیان همه جهات محمد
در صفت اینجا بوقت صولت اعدا	کوه نعل مانده از ثغیبات محمد
منکه زخم در مخدومی و دم اعجاز	عاجزم از شرح معجزات محمد
لیس کلامی یعنی نبوت کیال	صلی الهی علی النبی وآله
چرخ که خم شد پی سجه و محمد	هست جهانی ز بحر جود محمد
مطرب ستان سر اسیرم صفار	نیست سر دویه از ورود محمد
پایه قدیمت زبان ملایک	با همه رفعت بود فرود محمد
جز لمعات جمال قدم اقدس	نامه در دیده بشود محمد
بولب ساز آتش تب تبیت	سوخته باد این حسود محمد
شیوه صدیقان و فاد محبت	عادت بوجلیان حمود محمد
بهر سقوط درک بسوط منار	فوق سعور فلک ز سعور محمد

<p>صلی اللہ علیہ والہ ازہم ہر بال اگر منت کار محمد کرد و روان تیرہ شب نثار محمد لیک بفقیر آمد افتمتار محمد غیمہ را بی بکر یار غار محمد بر در آن غار پر وہ دار محمد خار و خشے آرد و از دیار محمد جا کنم آنرا بیا و کار محمد صلی اللہ علیہ والہ ز آدم و عمالم کن قیاس محمد بار و گر سرد از لباس محمد ہر کہ شد امر و زحق شناس محمد دین تویم قومی اساس محمد منہزم از ہیبت و ہراس محمد داشته از پاس خصم پاس محمد حق نکند در و التماس محمد صلی اللہ علیہ والہ</p>	<p>لیس کلامی یعنی بہت کمال حق شب اسرے چو داد بار محمد گو ہر اسرار ذات مخزن اسما خواجگی کائنات دادہ خدایش بسد حق آدم کہ کنج بصورت شد دوسہ تارے کہ عنکبوت تینیش گر پے ارباب شوق باد بہاری ہچو مژہ بر دو دیدہ تا دم محشر لیس کلامی یعنی بہت کمال اسے شدہ نافع ز فیض کاس محمد و حدت مستور در مطاوی کثرت یکسر مواز حلقش جدا شناسد تا بقیامت مصنوعن بود تزلزل جیس عدو گشتہ با و فور جلاوت حفظ حق اندر لباس شمع عناب ہر چہ کند التماس در حق امت لیس کلامی یعنی بہت کمال</p>
---	--

<p> مشکبہ سے زلف و خال محمد سرور واسے باعث ال محمد صدہ و آید ز میسم و وال محمد دین ہدی زینت از بلال محمد محب از نیشہ کمال محمد پر تو خورشید بے زوال محمد خبر بہ محمد آل آل محمد صلی اللہ علی النبی وآلہ صلی علی سید الانام محمد تاناہ چشتی جبرئیل ز جام محمد ہست کین پایہ از مقام محمد در حرم جاہ و احترام محمد از قبل بیدلان سلام محمد با کرم خاص و لطف عام محمد در کنت ظل اہستام محمد صلی اللہ علی النبی وآلہ کاشف سرہ اسے بیان محمد </p>	<p> ماہ بود علی از جمال محمد در چین قاشق قدم نہادہ حرف شناسان کتتش کلک قدم را یافت چور کو بتان ز خال معین چند نیشہ درین سر اظہر روز نہ بکشا کہ تافت بر ہر عالم دست ہدایان آل زن کہ نباشد لیس کلامی یعنی نبوت کمال حرز زبان چیت لغت و نام محمد بہرہ نیابی زدوق باہرستان چرخ برین باہرہ مدارج لغت پیکسیم شمال اسے شدہ محرم بہر خدا چون بفر عرض رسانی شرح کنے افتقار و بجز ہے را بوکہ در آیم بدین وسیلہ دوست لیس کلامی یعنی نبوت کمال مہبط وحی خداست جان محمد </p>
---	---

شاہ نشانان بارگاہ جلالندہ	خاک نشینان آستان محمد
گشتہ نشان ہر نبی ہنشانی	محو نشانہا بو نشان محمد
ہست بہمانسرای نعمت مستی	عالم و آدم طفیل خوان محمد
باہمد اشجار حسیت ضلہ رضوان	چند نہانی ز بوستان محمد
گر بر اصل ز عرش و ایش علی	نیست خلو در غلو شان محمد
شد صدف گوشش عرش عامی و عارف	پر گہ از لعل در نشان محمد
لیس کلامی یعنی نہعت کمالہ	صلی اللہ علیہ و آلہ
صبح ہدی تافت از حسین محمد	عرصہ دنیا گرفت دین محمد
گشت بقواسے ماریت ہوید	سرید اللہ زراستین محمد
از پس و از پیش ہر چہ بودہ باشد	دیدہ عیان چشم تیر بین محمد
طوق نہ گردن سران جہانت	حلقہ کیسوسے عنبرین محمد
نقد ہمہ کائنات آمدہ قاصر	از من گو ہر نہیں محمد
تحت نشینان تاج بخش کشیدہ	باج گدایان رہ نشین محمد
غیر جان آفرین کے نشان	در دو جهان صد آفرین محمد
لیس کلامی یعنی نہعت کمالہ	صلی اللہ علیہ و آلہ
ہر کہ نہ روی آور دبرہ محمد	کے بروش راہ در پناہ محمد
کو کہ حسن آفتاب شکستہ	ششمہ طلعت چو ماہ محمد

<p>خاک مدینه است تکیه گاه محمد ضعف پوشد لاحق سپاه محمد بود حجب بر تاشجب گواه محمد باشدم از عفو کوه کا محمد نیم شرین ز برق آه محمد صلی اللهی علی البتی وآله منبع احسان و لطف و خوبی محمد بزم مشکین زلف مشکبوسه محمد خیز و قدم نه بجست و جوی محمد تخته رسان این درد سومی محمد کحل جلانی ز خاک کوسه محمد جان من و داغ آرزوسه محمد عمر گرامی بگفت و گوسه محمد صلی اللهی علی البتی وآله</p>	<p>هست برون از دو کون اگر بظاہر داوز خیل مسوین مدوش حق چون که دعوت کشاد زبان بر با کنه همچو کوه چشم شفاعت حس من شور و شمر تمام بشر را لیس کلامی یعنی نبعت کماله مطلع صبح صفاست روی محمد سلسله کائنات را سبی نیست با صبا سے رسول شرب و بطحا بر رخم از خون دل در روان بین چشم رد دیده بر بہت کرم کن مرہم راحت جرات دگر از ازا دولت جامی بسا ینکد میگذرانند لیس کلامی یعنی نبعت کماله</p>
---	---

ایضاً

<p>میکشد ہر دم برویم قطره ہامی ن برده از سینہ صبر از دیدہ خواب از دل قرار</p>	<p>محل رحلت بندامی زبان شوق زودتر آہنگ کن کار ز و او مرا</p>
--	---

<p>قطع این ای می تبرک اختیار خود رویت اشتر مستم که بخود میسر و در راه پای کوبان میسر و شوق جمال او مل هر کس بر ناقه بهر تحسیر باری می بند هر نشان پاک می بنیم ز ناقه در سرش</p>	<p>می نهم در قبضه حکمت ز نام اختیار نیست در بینی مرا جز مرشته مهرش زیر پایم چون حریر و گل بود خار او بار من ناقه است من زین تنخه هم تریا می نماید چسبیده معصوم را آینه آ</p>
---	--

محل امشب دیر می بنید حد سے آغاز کن
بے نوائیان را نوائے دیگر از تو ساز کن

<p>یک طرف بانگ صدی یک جانب آواز در ناقه چون ذکر حبیب منزل او بشنود یسی اندر می جو گل بکشا دگونی پیر حال او بعد من فرود آرزو جان فرامی بخد منزل جانان کان لطف و جفا بنجد لا اله الا الله او بر چهره گل داغ نه دایه آن دارم که منیم نجد را ما و او</p>	<p>از گرا سخانی بود آرزاک ماند دل بجا گر چه باشد در گرائی کوه گرد با و پا کز نیم نجد می آید شمیم جان فرامی سوی نجد می صبا بهر خدارا اما آب و خوش خاک او دلکش و شیرین و کشا سبز و اطلال او بر بعد سنبل مشکا گر نیایم دایه خود و آس من بار و آ</p>
--	--

نجد میلویم وزان قدم زمین شیر لبست
کافقاب جود و خورشید گرم را مغربست

<p>بر کنار و جلده ام افتاده و راز خانان</p>	<p>وزد و دیده و جلده خون در کنار من آن</p>
---	--

<p>یا برون کی کردی بچاک بغداد از رجا چند اشرب که تا یکدم کتم آنجا طوت مرغ جانرا آشیان صلیبت آن آنا خدا خوابگاه حضرتی آمد که گر بود بفرض فرض بود بر همه بهر زیارت کردش مرقدا و در زمین پیدا نهی مان که من</p>	<p>گر نه چیدی هو اشیرم آنسو عنان عمر با ترک قامت از وطن که توان ز نهان مرغ را زور سو آن آشیان مرقدا پاش چو مهر عیسی ندر آسمان صرف کردن عمر را در جستجوی نزدیکان یاز سرنا کرده نشیمن ز طوقش یکزن</p>
---	--

کی بود یارب دل از فکر دو عالم کرده صاف
 گرد آن حرم حرم گویم خروشان طوط

<p>السلام ای قیمتی تر گوهری دریا بود السلام ای آنکه تا از جبهه آدم ستافت السلام ای آنکه زنگ خلعت کفر و کفایت السلام ای آنکه نام در روز کون کون السلام ای آنکه بهر فرس است پایش السلام ای آنکه بواب شفاعت روز حشر السلام ای آنکه تا بود در زمین سر</p>	<p>السلام ای تازه تر گلبرگ صحرا و بود نور پاش کس نبود از قدسیان در سجده سیقل تیغ تو از آئینه گیسو زرد و تیز بیان را بجز نور تو در چشم شهود طلوع آتش شب کردنتا از روز بود بز کلید لطفت تو بر خلق نتواند کشود در سرم سودا سے در جامه تنامی بود</p>
---	--

صد سلامت میفرستم هر دم اسے فخر کرام
 بو که آید یک نالیسم در جواب صد سلام

<p>یا شیخ المذنبین بارگناه آورده ام چشم رحمت بر کشاموی سفید من نگه آن نیکویم که بودم سالها در راه تو عجز و بیخوشی و درویشی و در شمع دور دیور بن و کسین نفس و هوا اعدا دین گرچه روی مغفرت نگذشت گستاخی مرا بستم بر یکدگر نخل ز غارستان طبع</p>	<p>بردت این بار با پشت و تا آورده ام گرچه از شرمندگی روی سیاه آورده ام بستم آن گره که اکنون و براه آورده ام اینهمه بر دعوی عشقت گواه آورده ام ز نیمه با سایه لطفت پناه آورده ام کرده گستاخی زبان عذر خواه آورده ام سوی فردوسین من شستی گیاه آورده ام</p>
---	--

دولتم این بسکه بعد از محنت و رنج دراز
بر سریم آستان مے نهم روی نیام

<p>یا رسول الله نیکویم که همان تو ام بر لب قتاده زبان گرگین سگام تشنه جان گرندارم انسر شاهی بسز این بسکه است مسند غمت نهم بر صدر ایوان قبیل شد گلستان از خوبی حصار تو خاک حجاز دارمان گفت گوی زراغ طبام که دقتر می ارم سیاه از مصیبت پیاده چون بود غر شفاعت رحمتی بس شیخ</p>	<p>با فقیر طعمه جوی از ریزه خوان تو ام آرزو مند منی از بحر احسان تو ام گردن تسلیم زیر طوق فرمان تو ام اگر نیاید سنگ و از دست زبان تو ام من بیو گشته خرسند از گلستان تو ام عند لیب مدح گو مرغ ثنا خوان تو ام گر شفاعت نامه نماید ز دیوان تو ام آل اصحاب ترا پیش تو می ارم شیخ</p>
--	--

<p>حق آنالی که عمری در پوایت بوده اند حق آنانی که راهی را که خود چپووه حق آنانی که از راه منالالت خلق را کز گدای بنیو اچامی عنایت انگیر از سحاب فیض لطف جام خود شرح برین کحل مینا پیش ده زین که عمری در هوس کن قبول اور طیفل آنکسان کز جبری</p>	<p>دین زمان در ساحت بخت خوش آمده اند پاس از سر ساخته ایشان پیموده اند خبر بصورت شارع شرع توره نمودند کش عنان دل ز کف نفوس بود ابر بوده اند برون جانفش که از لوث گناه لوده اند مردمان چشم او خون جگر پالوده اند هم تن و هم جان بر است و ده آسوده اند</p>
---	---

باشد از زمین قبولت فارغ از خلد و جسم
 بر صراط سنت و شرع تو ماند مستقیم

ایضا

<p>بانگ رحیل از قافله بر خا خیر ای ربان بندش زانوکشا بهر حدی برکش نوا ناقه ز اسخان عرب آسود از بیج و عقب خر قصد سلمی مگو تازه شود از ذکر او تپی بنایت بر خطر خالی ز راه راه بر هست از مراب بنو بجرمی شگرت سوبو بسته بهر یک محلی بنشسته در و قبله</p>	<p>زخم نبد بر راحله آهنگ حلت کن کن ساز از نوای جانفرا برو سبک بار کن طے میکند با صد طرب یکروزه در یکنا کوه که آمد پیش رو پیدای پیداکران فی دروازه جنی اثر فی دروازه انسی زنگان صد کشتی از ناقه در و جاریه بی بادبان وز پی سجد کن بیک خوش لجه و شیرین بان</p>
--	--

<p>من نایب کوش آناه و شن باشد بدول عتبات من نایب که را دول مرا سو جرم بکشانت</p>	<p>من هم بفرودنا قد خوش و خاستان با کوش خبر پیچ بیا منزل مرافی دن کس با مل</p>
<p>یار بنیست این جرم کز خاکش آید بوی جان یا ساحت باغ ارم با عرصه روغن لب جان</p>	<p>باوشن نسیم مشک آیش ز لای جان خوا چون کعبه مد قبله که بر طایفان ده رو</p>
<p>خاکش بوی گل جلا در دیده اهل عیان هر سنگ و سنگ سپهر گنج باش تا در آن فرش مطافش کرده پیر مرغان شی آشیان رویا نداز خاک درم گلهای حسن جاودان گر شمه آن بشنوی چون بلبل آواز در خاک در جنب آوی یافته سرمایه خیرت میان تا روضه خیر البشر کز بیت کن برین سرد فر صدق و صفای سیرت این بیان او در میان شان از گرم شد بر رخ لاریان باشد طفیل گوهرش محصول کن کنعان از مثل آن عاقر شمر فکر همه این بیان سیرازل را ترجمه راز ابد را ترجمان نظمی که بود آویخته در کعبه بهر آستان</p>	<p>چانه تا قدم کرده ز سر بهر طوفان سپهر خرم از آن باران نم کاید ز صحرا سی قدم گلهای حسن صغوی عشق کس از آن نوبی حسینکه بریده تافته مرصع و لب گافته سپهر شمه آن حسن اگر خواهی که یابی زود سلطان اقلیم و قاشاه سر بر اصفهان دریا امکان و قدم بود نطفیان قیوم بحرست جان انورش ساحل لبین برور قرآن که با آمی سوردار در اعجازش اثر هر حرف از آن خوش نغمه شد بهر تلقین از رشک آن گیسو بر خاک خدایان بخت</p>

بیاضت و شبنامه راه عونت کنان بدخواه
 روزیکه با خلق و غاشد لطف بران نما
 خانه آمد در چنین از قوت آن نادین
 اشمار را بهر کف او از داد از سر
 شد پیش اعدا از گرم زو پیش از حال
 شد بر در غار محن بهر عنایت ذوق
 بزعم بدخواهان دین بدین تیر قوی
 با فرقه از دین بری در معنی پیگیری
 میشود فوق بر او و در کین موکدا
 کف برتری کف از کبر پستان نبود از شیر
 زانک طعامی درومی اطعام کرده
 صد تشنه بی آب و بود از کف او آب جو
 میرفت یا بشن تیره تشنه تشنه کجایی
 سایه نبودش همچو خورون طرفه ترکاند سفر
 در حرب خصم بد نهاد این روپه دفع
 هر که نهاده پا برون از رنگ نامی چند
 آتش که نیز در از هم بر سجد قطع

بشکست تو من را بر گوشت این خون
 الزام محبت احصا شده کفش است
 اندم که شد بنفشین بر مسافران
 پیشش ندم از دور شد در حاکم
 بزغال مسموم دم کز وی نیالاید
 تا از حود و پرفتن بر جان او ناید
 چون بهینجا آهین بهین حاکم
 چون دوم از دعوی گردن نشاید
 در عجب پیش پا یو نهاده سر شیر
 مالید شد پر شیر تر پستانش از پیش جوان
 و آن طبعی پیش کمی باقی بجایش
 از فرجه انگشت و شد آن جان چیده
 شد چوب شمع بی است خود چراغی
 از تاب خود با کاسر بود از سحابش
 از مار میش تر و او را قاب قوسش
 یک گام او بوده فزون از عرض کون
 میراند تا ملک قدم بکیران همت

<p>میشد قرین جان تنج بار گاہ زود آمدن گفتش بگوش هوش اسرار عیبی سسیر برامت گستاخ وی گرد و بساط لطیف از رنگاری خفته خوش کجاست گرد و پرده کش هر خرق عادت کاویا بر خلق عالم در ملا او صاف او پیش خریدین بود از حد و بود درین دیر کس از لغت او خوشتر سخن</p>	<p>فی جان رہن با و من تنج اسیران و دانا می بی فکر و نظر گویا می بی کارم زین گر نهندان فرخنده پی پاشاعت میا با طلوع خورشید و ش نمایا از یزد و یما ظاهر کف از جدا از معجزات او مد ماشا که در عمر ابد ظاهر شود این شان زین نکته جامی بس کمن تا کجاست می توان</p>
---	---

نقشش بس فرخندگی جان را دهد پا بندی
هست آن زلال زندگی میباش از ان طلب

<p>ابشر و اذلاح من نمود مقامات لهور باد آن ربع و من خوش میکند جابر مشاک گوشه برقع مرفوف طلعت خشان کعبه زود ترا آتخار سانیدم که چون تنگ شد غائب خود نداشته چون پیش افتادم اشک زینان میروم اما کجا یاد و لاج</p>	<p>منزل سلیمی اطلالت نمایان شد زود بر عتیر مشک فتادست پنداری عجب اینک اینک از طرف لامع نه از ان کج منزل جانان و اگر مشکل تو ان بودن نیست خرفیست خود سرمایه ذوق حضور پیش آن دریا شیرین نظر و چند شور</p>
--	---

بر درش جامی چه فرسندی دهریکه طواف
ما لتکیننا ولو طفتنا لے یوم النشور